



# ŐSZTŐL ÚJRA SZINDBÁD-SZALON

Irodalmi szalon a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeumban

A Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum nagy sikerű irodalmi szalonja idén ősztől megújul. A Szabó Magda-émlékéhez kapcsolódóan minden hónap első szerdáján felolvasószínházzal várják a múzeumba az irodalombarát látogatókat. A részletes programról és a meghívott vendégekről a múzeum honlapján, a [www.mkvm.hu](http://www.mkvm.hu) oldalon olvashatnak az érdeklődők.

A támogatói belépő továbbra is jeklépes összegű, mindössze 200 Ft-ba kerül. ●

Szabó Magda. Fotó: Vahl Ottó, 1972

## ERŐSZAKOS MENEKÜLÉS – A PINCÉR A ZSÁMBÉKI BÁZISON

Zappe László

A nyári színjátszás mindig is a szélsőségek terepe volt. Az szinte magától értetődik, hogy a műsor gerincét a hakni adja. Könnyű különkereset a művészeknek, olcsó szórakozás a nézőknek. Kellemes nyáresti mulatság mindkét fél számára. A hajdani merev társulati rendszer idejében ráadásul találkozási lehetőséget is nyújtott régi ismerősök, egykori osztálytársak, kollégák részére. Szorosabb együttlétet a fesztiváloknál is, egy-egy nyári fellépés közös munkát, néhány hetes együttélést is kínált.

Manapság ritka az olyan szezonprodukciónak, amely egy adott helyszínre, szabadtéri játszóhelyre jön létre. Repertoárdarabokat visznek ki a zöldbe, esetleg előbematatókat tartanak az őszi programból. Amúgy is szaporodnak a kis költséggel létrehozható egy-két személyes, könnyen mozgatható, gyakorlatilag bárhol eljátszható előadások. Ilyen *Forgách András* régi jó kétszemélyese, *A pincér is*, amelyet először 1995-ben, tehát több mint két évtizede Miskolcon, a Csarnoknak nevezett játszóhelyen mutattak be. Aztán játszották Zalaegerszegen különböző szereposztásban egy estén kétszer is, majd Pesten a Spinozában és a Kálvária téren az akkor Józsefvárosi névre hallgató épületben. A mostani előadásnak pedig az az előzménye, hogy 2012 nyarán már bemutatták a Zsámbéki Bázis-

son, egy másik helyszínen, és akkor a főszereplő *Gubik Ágít* beugrással az erdélyi *Kicsid Gizella* helyettesítette, kezében szövegkönyvvel.

Örökbecsű, mindig időserű történet. Egy férfi és egy nő találkozik az éjszakában. A magány és az unalom együtt tartja őket. Beszélgetnek, csak hogy beszélgesse. Illetve ez így nem egészen pontos. Az egyikük színésznő, a másik szállodai pincér. A színésznő fellépés utáni kifacsart, kiégett, kiüresedett állapotban van. A pincér magatartását a köteles tisztelet, udvariasság, szakmájának szabályai határozzák be. Bravúrosan kiagyalt szituáció a drámaszerkesztői mesterség gyakorlására. (A szerző spanyol lovasiskolának mondta egy interjúban.) A feszültség eleve adott, mindkét fél feszélyezett, de egyikről sem tudható, mennyire csábítható, mennyire hajlamos a csábításra, illetve a csábulásra. És persze a helyzet nemcsak társadalmilag egyenlőtlen, dramaturgiai is az. A színésznőé az abszolút főszerep, az ő szeszélyei, hangulathullámzásai jelölik ki az események menetét. A pincér csak reagálhat, azt is elég szűkös határok között.

A zsámbéki bázis alkalmas hely a most talán hosszabb életre szánt produkció bemutatásához. A kettős rakétasiló eleve adja magát a darab két helyszínének megjelenítéséhez, a nyersbeton építmény pedig biztosítja a rideg, bor-

zongató környezetet. A berendezés is egyszerű, a színésznő szobájában a kényelmet, az elkényeztetettséget lényegében egy hatalmas ágy, hátul talán asztal, lámpa, ilyesmi érzeti, a pincér szobájában csak a legszükségesebbek vannak, azok is a legszegényesebb kivitelben. Fontos közülük egy ócska szekrény, amely belül világít, és amelyet odébb kellene tolni. A fénynek talán csak nyitásra kellene kigyúlnia, de folyamatosan ég, elmozdítani pedig a rücskös betonon lehetetlenség.

Ám ezeknek az apróságoknak semmi jelentőségük. Csak a színészi jelenlét, alakítás számít. Ez pedig remek. *Teli-hay Péter* rendező ügyel az arányokra, a mértékekre éppúgy, mint a ritmusra. Precízek a tempók, a kitérások, a szünetek. *Gubik Ági* pontos és fegyvelmezett a szélsőségekre, a magamutogatásra, a hisztizésre nagyon is csábító szerepben, finom kidolgozásban adja a szeszélyt, színesen, tartalmasan a tompultságot, az ernyedtséget, a spleent. *Hajnal János* minden külsőséges eszköz nélkül érzeti a pincér magára erőltetett önfegyelmét, lefojtott reakcióit, titkolt vágyait, elrejtett férfi feltételezhető sóvárgását. Ügyel viszont arra, hogy jelenlétének súlya legyen, fegyvelmeztségében fenyegető erőt érzünk.

Végül meztelenre vetkőzik, egy szál bődzsekit húz, majd a kimegy a bejárat előtt várakozó behemót motorkerékpárhoz, és átviharzik a betonbunkerben. Abszurd, megoldatlan elütése egy abszurd szituációnak. Erőszakos, erőt demonstráló menekülés.

De vajon hogyan lesz a *Bartók 32*-ben? ●